

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivana Meluzína a soudců JUDr. Jaromíra Pořízka a Mgr. Evy Krčmářové ve věci

žalobce: **CARGO LINES s.r.o.**, IČO: 28261721,
se sídlem Štěpská 916, Vizovice,
zastoupen advokátem JUDr. Viktorem Kvíčalou,
se sídlem nám. T. G. Masaryka 18, Prostějov,

proti
žalovanému: **ZLINER s.r.o.**, IČO: 45479534,
se sídlem tř. Tomáše Bati 283, Zlín,
zastoupen advokátem JUDr. Romanem Brablecem,
se sídlem Budovcova 10, Prostějov,

o zaplacení 547 491,56 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu ve Zlíně ze dne 10. 1. 2018, č.j. 39 C 43/2016-119,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 42 284,66 Kč k rukám právního zástupce žalobce, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným rozhodnutím soud prvního stupně uložil žalovanému, aby žalobci zaplatil částku 547 491,56 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 1. 2. 2016 do zaplacení (I. výrok), nahradil mu náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 110 193,45 Kč (II. výrok) a také nahradil náklady řízení státu ve výši 3 750 Kč na účet Okresního soudu ve Zlíně (III. výrok). Uzavřel, že žalobce koupil na základě ústní dohody od žalovaného dne 30. 6. 2015

vozidlo Fiat Ducato Maxi. Kupní cena vozidla činila částku 473 469 Kč bez DPH, přičemž vozidlo bylo vyrobeno jako podvozek s kabinou určený k finální dostavbě. Žalobce na koupeném vozidle provedl a zaplatil další úpravy v celkové hodnotě 242 740 Kč tím, že instaloval valníkovanou nástavbu dne 15. 7. 2015 za cenu 197 200 Kč, dne 22. 7. 2015 doplnil nezávislé topení Ebersbacher Airtronic za cenu 38 500 Kč a dne 21. 8. 2015 přijímač signálu GPS Lupus v ceně 7 040 Kč. Dne 19. 9. 2015 vozidlo při jízdě po dálnici zcela shořelo včetně převáženého nákladu. V době požáru vozidlo převáželo náklad na základě přepravní smlouvy se společností Forman Adamec a.s. z Nového Jičína do Francie a Německa. Na nákladu vznikla škoda ve výši 174 967,50 Kč a ve výši 225 823,03 Kč. V rámci likvidace pojistné události ČSOB Pojišťovna a.s. vyplatila z titulu odpovědnosti dopravce za převážený náklad částku 96 039 Kč. Zbylá část škody vzniklé společnosti Forman Adamec a.s. ve výši 304 751,59 Kč byla žalobcem uhrazena na základě dohody o zápočtu vzájemných pohledávek mezi žalobcem a touto společností. Škoda vzniklá na samotném vozidle byla žalobci uhrazena prostřednictvím pojistného plnění České pojišťovny a.s. a prodejem vraku vozidla. Žalobce písemně vyzval žalovaného k úhradě škody ve výši 547 491,56 Kč, neboť požár vozidla byl zapříčiněn technickou závadou elektroinstalace alternátoru. Žalovaný odmítl takto vyčíslenou škodu uhradit s tím, že za její vznik nenese odpovědnost. Soud prvního stupně právně hodnotil vztah mezi účastníky podle příslušných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb. (občanského zákoníku, dále jen „občanský zákoník“), zejména podle ustanovení o koupi movité věci a o odpovědnosti za škodu. Vyšel také ze zpracovaného znaleckého posudku a z výpovědi zástupce znaleckého ústavu o stanovení konečné příčina vzniku požáru vozidla v důsledku technické závady elektroinstalace alternátoru. Dodatečně montované systémy, nezávislé topení (Eberspächer Airtronic) a přijímač signálu GPS (Vetronics), nemají příčinnou souvislost se vznikem požáru. Způsob jejich připojení na elektrické systémy vozidla ji vylučuje, neboť jsou připojeny až za vysokoproudovou pojistkou pojistného boxu a samostatně jištěny pojistkami. Technická závada alternátoru nemá spojitost s funkcí nebo disfunkcí dodatečně osazených systémů. Alternátor může sám o sobě způsobit požár celého vozidla. V přezkoumávaném případě plášť alternátoru úplně zmizel a usměrňovací člen alternátoru tvořený zapojenými diodami byl tepelnými účinky zcela zničen. Filtr pevných částic nevykazoval žádnou závadu nebo stopy, že by došlo k jeho přehřátí. Příčina vzniku požáru od filtru pevných částic ve výfukovém systému byla vyloučena. V oblasti alternátoru se již nenacházely jiné spotřebiče, které by mohly vzniklý požár způsobit. Podle soudu bylo tak prokázáno, že se vada alternátoru projevila v záruční době 24 měsíců od předání vozidla. Poskytnutím záruky se žalovaný zavázal, že vozidlo bude po dobu dvou let způsobilé k použití pro obvyklý účel, tuto smluvní povinnost však nesplnil, protože dodané vozidlo bylo krátce po zakoupení zničeno v průběhu provozu a v důsledku jeho vadné součásti, alternátoru. Předmětem žaloby pak byla náhrada škody, která byla vzniklou vadou způsobena. Odpovědnost žalovaného za porušení smluvních povinností je odpovědností objektivní. Žalovaný netvrdil splnění liberačních důvodů (následnou, objektivní, nepřekonatelnou a nepředvídatelnou překážku) a tyto nebyly ani v průběhu řízení prokázány. Z titulu náhrady způsobené škody na zničeném příslušenství vozidla ve výši 242 740 Kč a na zničeném nákladu, který nebyl zaplacen pojišťovnou, ve výši 304 751,59 Kč soud prvního stupně žalobě vyhověl. Úspěšnému žalobci byla přiznána náhrada nákladů řízení sestávající ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 27 375 Kč, z odměny advokáta za 6 úkonů právní služby po 10 500 Kč (převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva k plnění, žaloba, účast na soudních jednáních dne 7. 12. 2016, 29. 11. 2017 a 10. 1. 2018), náhrada hotových výdajů v paušální výši za tyto úkony po 300 Kč, náhrada cestovného za cesty k soudním jednáním na trase Prostějov – Zlín a zpět ve výši 800 Kč, 811 Kč a 834 Kč, náhrada ztráty času za promeškaný čas ve výši 1 200 Kč a DPH.

2. Proti rozsudku podal žalovaný dne 6. 4. 2018 odvolání. Namítl, že soud prvního stupně dospěl k závěru o poskytnutí záruky ze strany žalovaného v důsledku porušení práv na spravedlivý

proces. Odvolatel vyložil svůj náhled na aplikaci dispoziční a projednací zásady a na obsah zásady rovnosti zbraní v civilním procesu a zdůraznil, že žalobce požadoval náhradu újmy z titulu porušení smluvní povinnosti dodat bezvadné zboží a žádná tvrzení o existenci záruky neuváděl. Na druhém soudním jednání dne 10. 1. 2018 setrval na tom, že ohledně poškozeného vozidla nebyla uzavřena kupní smlouva a nemá důkazy o sjednání záruky. O existenci záruky se zmínil až v závěrečném návrhu. Žalovaný předložil soudu záruční a servisní knížku pravidelně dodávanou k motorovým vozidlům značky Fiat, v níž je omezen obsah záruky na povinnost obnovit funkčnost dílů, které se staly nepoužitelné nebo nefunkční z důvodu výrobní vady či na bezplatnou opravu. Soud na základě důkazu provedeného záruční knížkou dospěl k závěru, že byla poskytnuta záruka za jakost podle ustanovení § 2113 občanského zákoníku. Soud překročil rámec ustanovení § 120 odst. 2 o. s. ř. o možnosti provést jiné, než účastníky navržené důkazy, odvolatel k tomu poukázal na komentářovou literaturu. Zjištění soudu prvního stupně o závazku žalovaného k záruce tak, že vozidlo bude po určitou dobu způsobilé k použití pro obvyklý účel, nemá oporu v provedeném důkazu. Podle záruční a servisní knížky má poskytnutá záruka zcela jiný obsah a znamená povinnost prodejce obnovit funkčnost dílů, které se staly nepoužitelné nebo nefunkční z důvodu výrobní vady výměnou za díly originální či bezplatnou opravou. Záruka se tedy vztahuje pouze k výrobním vadám (vadám vzniklým při výrobě) a nikoli ke všem vadám, které by se v záruční době na motorovém vozidle vyskytly. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně a žalobu zamítl, žalobci uložil nahradit žalovanému náklady řízení před soudy obou stupňů a také náklady řízení státu.

3. K odvolání žalovaného se žalobce vyjádřil podáním ze dne 14. 5. 2018. Konstatoval, že s námitkami žalovaného ohledně záruky se vypořádal již soud prvního stupně v odůvodnění svého rozsudku. Žalobce se se závěry soudu prvního stupně zcela ztotožnil. U předmětného vozidla byla poskytnuta záruka v trvání 24 měsíců od data předání bez omezení najetých kilometrů. K požáru vozidla došlo v průběhu této záruční doby, přibližně po dvou měsících od zakoupení vozidla. Záruční a servisní podmínky označil jako důkaz sám žalovaný na jednání dne 7. 12. 2016. Záruční doba v trvání 24 měsíců je obvyklá a souladná s občanským zákoníkem. Příčinou požáru vozidla nebyly dodatečně montované komponenty (nezávislé topení a přijímač signálu GPS), toto bylo vyloučeno znaleckým posudkem. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a žalovanému uložil nahradit žalobci náklady odvolacího řízení.
4. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněnou osobou (§ 201 o.s.ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o.s.ř.) a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a odst. 1 o.s.ř. přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející v mezích, ve kterých se odvolatel přezkoumání rozhodnutí domáhal i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny, a po nařízeném jednání (§ 214 odst. 1 o.s.ř.) dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že řízení bylo zahájeno u Okresního soudu ve Zlíně dne 12. 4. 2016, kdy napadla žaloba, kterou se žalobce domáhal proti žalovanému zaplacení 547 491,56 Kč s příslušenstvím a náhrady nákladů řízení. Žalobce vylíčil, že dne 30. 6. 2015 koupil u žalovaného vozidlo Fiat Ducato Maxi za cenu 572 897 Kč (včetně DPH). Dne 19. 9. 2015 došlo při jízdě po dálnici v ČR k požáru vozidla. Následným šetřením bylo zjištěno, že příčinou požáru byla technická závada elektroinstalace alternátoru. Pojistnou událost spojenou s požárem likvidovala pojišťovna žalobce a vyplatila mu částku 449 796 Kč za škodu na vozidle. Další část této škody zapravil žalobce tržbou z prodeje vraku vozidla. Žalobce však také na koupeném vozidle provedl a zaplatil další úpravy v celkové hodnotě 242 740 Kč tím, že instaloval valníkovanou nástavbu dne 15. 7. 2015 za cenu 197 200 Kč, dne 22. 7. 2015 doplnil nezávislé

topení Ebersbacher airtronic za cenu 38 500 Kč a dne 21. 8. 2015 přijímač signálu GPS Lupus v ceně 7 040 Kč. Po úpravách nebylo vozidlo pojištěno na novou (zvýšenou) částku. Dále byl v době požáru převážen náklad podle přepravní smlouvy se společností Forman Adamec a.s. z Nového Jičína do Francie a Německa. Na nákladu vznikla škoda ve výši 6 480,28 EUR (174 967,50 Kč) a ve výši 225 823,03 Kč. V rámci likvidace pojistné události ČSOB Pojišťovna a.s. vyplatila z titulu odpovědnosti dopravce za převážený náklad částku 96 039 Kč. Žalobce dne 5. 1. 2016 písemně vyzval žalovaného k úhradě zbylé škody ve výši 547 491,56 Kč, neboť požár vozidla byl zapříčiněn technickou závadou elektroinstalace alternátoru. Žalovaný odmítl takto vyčíslenou škodu uhradit s tím, že za její vznik nenese odpovědnost. Ve vyjádření ze dne 20. 6. 2016 žalovaný označil žalobu za nedůvodnou. Uvedl, že vozidlo a příčinu jeho zničení nemohl přezkoumat. Žalobce po koupi vozidla zasahoval do jeho elektroinstalace (zabudováním nezávislého topení a GPS) a žalovaný má za to, že odpovědnost za škodu nenese. Z žaloby není jasné, jakou konkrétní povinnost měl žalovaný porušit. Odkázal na záruční a servisní podmínky a přiložil příslušnou část Záruční a servisní knížky, podle níž záruka nepokrývá vady, které byly způsobeny provedením oprav či úprav mimo servisní síť Fiat nebo úpravami bez předchozího souhlasu výrobce. Navrhl (mimo jiné) provést důkaz částí záruční a servisní knížky. Usnesením ze dne 9. 3. 2017, čj. 39 C 43/2016-60, ustanovil okresní soud znalecký ústav ke zpracování znaleckého posudku na stanovení příčiny vzniku požáru vozidla. K námitce žalovaného soud usnesením ze dne 20. 4. 2017, čj. 39 C 43/2016-74, rozhodl, že znalecký ústav není z podání znaleckého posudku pro podjatost vyloučen. Znalecký posudek byl soudu předložen dne 13. 7. 2017 a zástupce znaleckého ústavu byl vyslechnut na soudním jednání dne 10. 1. 2018, kdy byl také vyhlášen odvoláním napadený rozsudek.

6. Odvoláním nebyla zpochybněna skutková zjištění soudu prvního stupně o tom, že žalobce jako podnikatel koupil od žalovaného jako podnikatele dne 30. 6. 2015 vozidlo Fiat Ducato Maxi (podvozek s kabinou určený k finální dostavbě) za cenu 473 469 Kč bez DPH. Na koupeném vozidle provedl a zaplatil další úpravy v celkové hodnotě 242 740 Kč tím, že instaloval valníkovanou nástavbu dne 15. 7. 2015 za cenu 197 200 Kč, dne 22. 7. 2015 doplnil nezávislé topení Ebersbacher airtronic za cenu 38 500 Kč a dne 21. 8. 2015 přijímač signálu GPS Lupus v ceně 7 040 Kč. Dne 19. 9. 2015 vozidlo zcela shořelo při jízdě po dálnici včetně převáženého nákladu. V době požáru vozidlo převáželo náklad na základě přepravní smlouvy se společností Forman Adamec a.s. z Nového Jičína do Francie a Německa. Škoda vzniklá na samotném vozidle byla žalobci uhrazena prostřednictvím pojistného plnění České pojišťovny a.s. a prodejem vraku vozidla. V rámci likvidace pojistné události ČSOB Pojišťovna a.s. vyplatila z titulu odpovědnosti dopravce za převážený náklad částku 96 039 Kč. Zbylá část škody vzniklé společnosti Forman Adamec a.s. ve výši 304 751,59 Kč byla žalobcem uhrazena na základě dohody o zápočtu vzájemných pohledávek mezi žalobcem a touto společností. Žalobce písemně vyzval žalovaného k úhradě částky 547 491,56 Kč, žalovaný odmítl takto vyčíslenou škodu uhradit. Pro stručnost odvolací soud na tato skutková zjištění odkazuje a ve svém rozhodnutí (také) z nich vychází.
7. Na jednání odvolacího soudu dne 16. 5. 2019 byl žalobce poučen podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. o tom, že nepřednesl dostatečná tvrzení a nenabídl důkazy k prokázání vzniku a výše škody na zboží přepravovaném v době vzniku škodné události. Žalobce vysvětlil, že bylo přepravováno zboží výrobců automobilových komponentů, šlo o světla a chladiče, doklady o množství a ceně tohoto zboží hodlal vyžádat od výrobců či od společnosti Forman Adamec, a.s. Sdělil také, že škoda byla uhrazena poškozené společnosti Forman Adamec, a.s., prostřednictvím zápočtu vzájemných pohledávek. K doplnění tvrzení a označení důkazů si vyžádal lhůtu, která mu byla poskytnuta.

8. V podání doručeném odvolacímu soudu dne 20. 5. 2019 žalobce doplnil, že shořel veškerý náklad (zboží ve vlastnictví právnických osob Varroc Lighting Systems s. r. o. a Halla Visteon Autopal, s. r. o.) převážený předmětným vozidlem dne 19. 9. 2015. Jmenovanými právnickými osobami byla hodnota zničeného zboží vyčíslena fakturami na částky 6 480,28 EUR (Varroc Lighting Systems s. r. o.) a 225 823,03 Kč (Halla Visteon Autopal, s. r. o.). Faktury uhradila společnost Forman Adamec, a.s., a uplatnila nárok na náhradu (této) škody vůči žalobci. Žalobce po částečné úhradě prostřednictvím plnění pojišťovny a zbylou částku ve výši 304 751,59 Kč uhradil vzájemným zápočtem proti svým pohledávkám za společností Forman Adamec, a.s. Žalobce odkázal na důkazní listiny založené již v soudním spise, přiložil navíc výše zmíněné faktury s vyčíslením ceny zničeného zboží. Konstatoval také, že v protokole o jednání ze dne 7. 12. 2016 byla tvrzení stran o vzniku škody ve výši 547 491,56 Kč soudem prvního stupně označena za shodná.
9. Zejména na posledně uvedené konstatování nesouhlasně reagoval žalovaný v písemné replice ze dne 31. 5. 2019. Za jedinou nespornou skutečnost označil svůj prodej vozidla žalobci.
10. Z opakovaného dokazování listinami, které označil žalobce ve svém podání ze dne 14. 5. 2019, odvolací soud zjistil, že společnost Forman Adamec, a.s., předložila žalobci dvě písemné objednávky ze dne 18. 9. 2015, kterými poptávala přepravu nákladu z provozovny Varroc a Visteon Autopal (obě) z Nového Jičína do nespécifikovaného místa a do Německa s vykládkou dne 21. 9. 2015 za cenu 17 000 Kč (a DPH) a 12 000 Kč (a DPH). Společnosti Varroc Lighting Systems s. r. o. a Halla Visteon Autopal, s. r. o. vyúčtovaly svými fakturami ze dne 7. a 10. 12. 2015 společnosti Forman Adamec, a.s., částky 6 480,28 EUR a 225 823,03 Kč. Společnost Forman Adamec, a.s., vyúčtovala stejné částky žalobci dvěma fakturami ze dne 15. 12. 2015 a dále jej vyzvala k jejich úhradě dvěma dopisy ze dne 17. 12. 2015. Na obchodní listině společnosti Forman Adamec, a.s., datované dnem 31. 12. 2015, je formulován návrh vzájemného zápočtu pohledávek na náhradu škody ve výši 104 387,56 Kč a 200 364 03 Kč proti závazkům uhradit žalobci čtrnáct faktur (v součtu 306 493 Kč) za přepravné splatných dne 29. 1. 2016, 1. a 3. 2. 2016. Listina je podepsána, s otiskem razítka, (pouze) za žalobce.
11. Ve smyslu přechodného ustanovení § 3028 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, odvolací soud posuzoval práva a povinnosti vzniklé ode dne 1. 1. 2014 podle právních předpisů účinných od tohoto data, tj. zejména podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, (dále jen „občanský zákoník“ nebo „o. z.“).
12. Odvolací soud předně uvádí, že vady řízení, k nimž musí přihlídnout z úřední činnosti (§ 212a odst. 5 o. s. ř.), nejsou odvolatelem namítány a vady uvedené v ust. § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. se z obsahu spisu nepodávají. Ani jiné vady řízení, jimiž se odvolací soud zabývá, pokud by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 212a odst. 5 věta druhá o. s. ř.), rovněž z obsahu spisu nevyplývají.
13. Prostřednictvím námítky, že v řízení před soudem prvního stupně bylo porušeno právo žalovaného na spravedlivý proces a řízení tedy trpělo jinou vadou, která měla vliv na správnost rozhodnutí soudu, se odvolateli zpochybnit rozhodnutí okresního soudu nepodařilo. Žalovaný zcela pomíjí, že to byl právě on, kdo v písemném vyjádření ze dne 20. 6. 2016 poukázal na své záruční a servisní podmínky a za jeden z důkazů označil Záruční a servisní knížku předmětného vozidla. Soud podle obsahu protokolu o jednání ze dne 7. 12. 2016 dokazování touto listinou provedl. Zjistil-li z ní (srov. bod 7 prvostupňového rozsudku), že žalovaný poskytl na vozidlo záruku v trvání 24 měsíců od předání kupujícímu (žalobci), vyplývá jeho skutkové zjištění z provedeného důkazu. Lze uzavřít, že popsáním procesním postupem okresního soudu nedošlo k porušení práva žalovaného na spravedlivý proces.

14. Při formulaci druhé (a poslední) odvolací námitky, že obsahem záruky vystavené žalovaným byl pouze závazek prodejce obnovit funkčnost dílů, které se staly nepoužitelné nebo nefunkční z důvodu výrobní vady výměnou za díly originální či bezplatnou opravou a že poskytnutí širší záruky nemá oporu v provedeném důkazu, žalovaný odhlédl od skutečnosti, že předmětem řízení práva ze záruky nejsou.
15. Zjištění o příčině vzniku požáru vozidla Fiat Ducato Maxi dne 19. 9. 2015 založil soud prvního stupně na obsahu písemného znaleckého posudku a výpovědi zástupce znaleckého ústavu. Toto zhodnocení nebylo odvoláním zpochybněno. Také odvolací soud je shledává příslušným. Akceptuje závěr soudu prvního stupně nejen o tom, že podle znaleckého posouzení příčinou vzniku požáru vozidla byla technická závada elektroinstalace alternátoru, ale i o tom, že dodatečně montované systémy, nezávislé topení (Eberspächer Airtronic) a přijímač signálu GPS (Vetronics), požár nezpůsobily, protože jejich připojení na elektrické systémy vozidla to vylučuje. Požár nebyl iniciován ani od filtru pevných částic ve výfukovém systému.
16. Již v rozhodnutí ze dne 10. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1849/2001, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod označením č. 34/2004 Nejvyšší soud ČR vyložil, že nároky z odpovědnosti za vady a z odpovědnosti za škodu ob stojí samostatně a že nárok na náhradu škody lze uplatnit nezávisle na nárocích z titulu odpovědnosti za vady.
17. V rozsudku ze dne 27. 2. 2005, sp. zn. 33 Odo 402/2005, Nejvyšší soud ČR dovodil, že „*lze přisvědčit argumentaci, že odpovědnost za vady je třeba odlišit od odpovědnosti za škodu. Oba tyto závazkové právní instituty mají jiný účel, jsou založeny na rozdílných zásadách a předpokladech vzniku odpovědnosti za vady a odpovědnosti za škodu. Odpovědnost za škodu, která vznikla v důsledku vady věci, však může nést pouze ten subjekt, který za vadu odpovídá. Odpovídal-li v posuzované věci žalovaný prodávající za případně vadné plnění pouze v době při předání věci kupujícímu žalobci (tj. odpovědnost za vady, které má věc při převzetí) a v záruční době, tj. během následujících šesti měsíců po dodání (tj. záruční odpovědnost), mohl také – logicky vzato – porušit svou právní povinnost, z níž kupující dovozuje jeho odpovědnost za škodu, pouze v této době.*“
18. V rozsudku ze dne 26. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 861/2018, Nejvyšší soud ČR vysvětlil, že „*za škodu se v právní teorii i praxi považuje újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a je objektivně vyjádřitelná penězi. Skutečnou škodou na věci je nutno rozumět takovou újmu, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí a která představuje majetkové hodnoty, jež je třeba vynaložit k uvedení věci do předešlého stavu. Poškození vozidla při dopravní nehodě nepochybně vede ke vzniku skutečné škody na věci, neboť majetkový stav poškozeného se snižuje právě o hodnotu, kterou v důsledku poškození vozidlo ztrácí. Je-li pak obecně účelem náhrady majetkové újmy a z ní vyplývající povinnosti k náhradě způsobené škody vytvoření stavu, který zde existoval před vznikem škody, má poškozený zásadně nárok na náhradu za poškození věci minimálně do výše její původní hodnoty. Výše náhrady škody na věci se proto odvozuje od ceny, za kterou lze v daném místě a čase a za obvyklých obchodních podmínek pořídit náhradní věc stejných kvalit, přičemž takto stanovená cena je v prostředí státem neregulovaného hospodářství cenou tržní, ovlivněnou nabídkou a poptávkou na trhu, tedy zahrnuje i hledisko „prodejnosti“ věci. ... Dojde-li v důsledku škodní události k poškození věci, je ve smyslu principu úplného odškodnění klíčové, aby byla hodnota věci obnovena či v penězích nahrazena ve všech zmíněných ohledech. Nestačí tedy, aby byla obnovena její hodnota funkční či technická; tím by totiž a priori byla omežována možnost vlastníka nakládat s věcí právem chráněným a ekonomicky racionálním způsobem (tj. například ji prodat) ve stejném rozsahu a za stejných podmínek jako před poškozením věci. Jinými slovy, i pokud dojde v důsledku opravy k plné obnově funkční hodnoty věci, avšak zároveň není plně obnovena její hodnota tržní, věc nepřináší svému vlastníku stejný užitek a škoda na věci tudíž není plně nahrazena.*“
19. V rozsudku ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 2247/2007, Nejvyšší soud ČR formuloval, že „*z odpovědnosti za škodu mohou vzniknout práva shodná s odpovědností za vady, ale také práva odlišná, která z odpovědnosti za vady nelze uspokojit. Může se zejména jednat o další škody, které jsou vadným plněním*

zapříčiněny. Takto vzniklá škoda (kupř. nemožnost pokračovat ve výrobě z důvodu dodání vadných výrobků, vznik vícenásledů z důvodu dodání vadných komponent apod.) nemůže být kryta některým nárokem z odpovědnosti za vady, ale musí být řádně uplatněna v režimu odpovědnosti za škodu. Uplatněním nároku na náhradu škody se poškozený nehodlá domoci kompenzace hodnoty provedeného díla (opravy vadné věci, slavy z ceny), ale žádá náhradu skutečné škody nebo ušlého zisku, které mu v důsledku vadného plnění vznikly. Porušení povinnosti ze závazkového vztahu jako předpoklad vzniku odpovědnosti za škodu spočívá v takovém případě v dodání vadného zboží (díla), v důsledku čehož vznikla uplatňovaná škoda. Předpokladem pro řádné uplatnění nároku na náhradu škody je tedy prokázání příčinné souvislosti mezi vadným plněním a vznikem škody. Není nutné prokázat řádné a včasné uplatnění nároku z vad zboží (resp. díla), je nutné pouze prokázat, že zboží (dílo) bylo vadné a že v důsledku toho vznikla uplatňovaná škoda.”

20. V rozsudku ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. 23 Cdo 4379/2008, Nejvyšší soud ČR vyložil, že “odpovědnost za vady a odpovědnost za škodu jsou odlišnými právními instituty, mají jiný účel a jsou založeny na rozdílných zásadách a předpokladech vzniku odpovědnosti. Odpovědnost za vady stíhá nedostatky vlastního plnění zhotovitele a sleduje, aby se objednateli dostalo ze závazkového právního vztahu plnění bez jakýchkoliv vad. Odpovědnost za škodu sleduje oproti tomu účel, aby byla nabržena majetková újma vzniklá následkem porušení povinnosti nebo jiné právem uznané skutečnosti. ... Pro celou soukromoprávní oblast je obecná úprava náhrady škody obsažena v občanském zákoníku. Úprava náhrady škody v obchodním zákoníku je ve vztahu k úpravě občanského zákoníku úpravou zvláštní, přičemž úprava daná v § 373 an. má charakter obecné úpravy náhrady škody v obchodních vztazích a k ní jsou v obchodním zákoníku ještě speciální ustanovení v dalším stupni. (srov. shodně Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník. Komentář. 13. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, 1469 s 1035). Pro v obchodním zákoníku neupravenou odpovědnost za škodu způsobenou zaviněním jiného se tak použije právní úprava v zákoníku občanském. Z toho, že za jednu a tutéž škodu může poškozenému odpovídat více subjektů, nelze dovodit závěr, že je tím vyloučena odpovědnost jednoho z nich, jsou-li splněny předpoklady odpovědnosti za škodu. Není totiž zákonného důvodu vyloučovat zákonnou odpovědnost jednoho subjektu jen proto, že za tutéž škodu odpovídá též subjekt jiný (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 2003, 25 Cdo 2102/2002). Jestliže následkem vadné práce provedené osobou použitou k realizaci díla je způsobena škoda a zhotovitel ji poškozenému nahradí, má proti této třetí osobě tzv. postih podle § 440 obč. zák. z titulu odpovědnosti za škodu způsobenou zaviněním jiného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. února 2009, sp. zn. 25 Cdo 1843/2007).”
21. V rozsudku ze dne 11. 10. 2017, sp. zn. 25 Odo 2782/2017, Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že “jestliže byly poškozenému nabrženy náklady na opravu vozidla po nehodě, avšak po provedené opravě se hodnota vozidla nedostala na úroveň původní obvyklé ceny, je zde stále majetková újma poškozeného, způsobená na vozidle, a to v rozsahu rozdílu mezi obvyklou cenou vozidla před poškozením a obvyklou cenou vozidla po opravě, k jejíž náhradě je škůdce povinen.”
22. Při posouzení projednávané věci ve výše uvedeném judikatorním rámci vychází odvolací soud z toho, že v důsledku požáru vznikla škoda na majetku žalobce. Představuje ji obvyklá cena vozidla Fiat Ducato Maxi koupeného od žalovaného (náhrada této škody nebyla předmětem řízení) a také obvyklá cena komponentů (valníkové nástavby, nezávislého topení a modulu GPS) dodatečně do vozidla namontovaných. Zároveň vznikla škoda i na majetku třetích osob, společností Varroc Lighting Systems s. r. o. a Halla Visteon Autopal, s. r. o. Zboží ve vlastnictví těchto právnických osob bylo převáženo na základě smlouvy (či smluv) o přepravě předmětným vozidlem v okamžiku požáru dne 19. 9. 2015.
23. Za škodu na majetku žalobce odpovídá žalovaný z důvodů, které vyložil již soud prvního stupně. Krajský soud s odkazem na výše citovanou konstantní judikaturu přitakává závěrům soudu prvního stupně, že žalobci vznikla škoda ve výši odpovídající kupní ceně vozidla i pořízovací ceně dodatečně namontovaného příslušenství. Mezi porušením smluvní povinnosti a vznikem škody je dána příčinná souvislost, neboť vadná elektroinstalace alternátoru, dodaného jako

součást vozidla, byla příčinou vzniku požáru, který zničil celé vozidlo včetně příslušenství i převáženého nákladu. Odvolací soud připomíná, že vozidlo žalovaný nabízel a prodával jako nákladní, bez valníkové či jiné nástavby. K běžnému užívání vozidla byla tedy rozhodující část jeho dodatečných úprav nezbytná.

24. Žalobce se v řízení nedomáhá práva z odpovědnosti za vady prodané věci. Domáhá se však náhrady škody, která vznikla v době, na niž se vztahovalo záruční prohlášení žalovaného, že si věc podrží obvyklé vlastnosti. Došlo-li v záruční době (navíc na jejím počátku – do tří měsíců od převzetí věci) ke zničení vozidla (včetně valníkové nástavby, nezávislého topení a modulu GPS) požárem zapříčiněným vadou původní součásti (alternátoru), odpovídá za takto vzniklou škodu žalovaný jako prodejce vozidla.
25. Porušení povinnosti ze závazkového vztahu jako předpoklad vzniku odpovědnosti za škodu spočívá v dodání vadného zboží, v důsledku čehož vznikla uplatňovaná škoda. Předpokladem pro řádné uplatnění nároku na náhradu škody je prokázání příčinné souvislosti mezi vadným plněním a vznikem škody. Žalobce musel pouze prokázat, že vozidlo bylo vadné a že v důsledku toho vznikla uplatňovaná škoda (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. 23 Cdo 2247/2007). Žalovaný (prodávající) odpovídá za vady plnění v době při předání věci kupujícímu (tj. odpovědnost za vady, které má věc při převzetí) a v záruční době (tj. záruční odpovědnost), právě v této době mohl prodávající porušit svou právní povinnost, z níž kupující dovozuje jeho odpovědnost za škodu (srov. rozsudek téhož soudu ze dne 27. 2. 2005, sp. zn. 33 Odo 402/2005).
26. Jiné (upřesňující) právní hodnocení však odvolací soud zastává ve vztahu ke škodě na přepravovaném zboží. Nelze pominout, že zničením zboží byla způsobena škoda na majetku společností Varroc Lighting Systems s. r. o. a Halla Visteon Autopal, s. r. o. Bylo tvrzeno, že škodu těmto společnostem uhradila společnost Forman Adamec, a.s., která odpovídající částky následně vyúčtovala žalobci.
27. Podle § 2917 občanského zákoníku kdo je povinen k náhradě škody způsobené jinou osobou, má proti ní postih.
28. V rozsudku ze dne 14. 5. 2018, sp. zn. 25 Cdo 5551/2017 Nejvyšší soud ČR mimo jiné dovodil, že „*postih (regres) podle tohoto ustanovení může být úspěšně uplatněn za předpokladu, že poškozenému byla škoda skutečně nabazena tím, kdo mu za ni odpovídá, a vznikla v příčinné souvislosti s jednáním přímého (skutečného) škůdce, tj. jsou-li splněny předpoklady povinnosti přímého škůdce k náhradě škody podle občanského zákoníku. Dále platí, že je-li v zákoně zvláštní právní úprava vztahu mezi přímým škůdcem a tím, kdo je povinen k náhradě jím způsobené újmy, vylučuje tato zvláštní úprava použití § 2917 o. z.*“
29. Pro splnění předpokladů pro vznik povinnosti žalovaného jako přímého škůdce k náhradě škody platí vše, co bylo již uvedeno ve vztahu ke škodě na předmětném vozidle. Skutečnost, že škoda spočívající v hodnotě převáženého nákladu byla nahrazena, dokládal žalobce fakturami společností Varroc Lighting Systems s. r. o. a Halla Visteon Autopal, s. r. o. a vzájemným zápočtem závazků a pohledávek ve vztahu mezi ním a společností Forman Adamec, a.s.
30. Nahradit škodu lze nejen v penězích, ale i jiným způsobem, s nímž zákon spojuje zánik závazku, tedy i započtením (srov. § 1982 a násl. o. z.). Pro účinné započtení zákon nevyžaduje písemnou formu. Nebylo zpochybněno a odpovídá skutkovým zjištěním odvolacího soudu, že návrh zápočtu vystavila společnost Forman Adamec, a.s., a žalobce vyjádřil souhlas se započtením potvrzením návrhu. Došlo tak alespoň ke konkludentní dohodě o započtení pohledávek uvedených na listině. Majetek žalobce se snížil o hodnotu pohledávek z přepravních smluv, které k započtení použil. Žalobci vzniklo podle ustanovení § 2917 o. z. právo na postih (regres), které žalobou v této věci uplatnil proti přímému škůdci – žalovanému.

31. Protože žalovaný je povinen (z titulu odpovědnosti za škodu a z titulu postihu) nahradit škodu vzniklou na příslušenství vozidla ve vlastnictví žalobce i škodu na majetku třetích osob, uplatnil žalobce nárok na náhradu škody a také regresní nárok po právu Proto bylo rozhodnutí soudu prvního stupně jako věcně správné podle § 219 o. s. ř. potvrzeno, a to včetně správných výroků o náhradě nákladů prvostupňového řízení a náhradě nákladů státu (I. výrok tohoto rozsudku).
32. O náhradě nákladů odvolacího řízení (II. výrok tohoto rozsudku) bylo rozhodováno podle ustanovení § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. Žalobce byl v odvolacím řízení v plném rozsahu úspěšný. Byla mu přiznána náhrada odměny advokáta za tři úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast u jednání dne 16. 5. 2019 a 5. 9. 2019, nikoliv však náhrada odměny za soudem vyžádané doplnění tvrzení a důkazních návrhů ze dne 14. 5. 2019) podle § 7 a § 11 odst. 1 písm. d/, g/ vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3 x 10 500 Kč, náhrada administrativních výdajů za tyto úkony v paušální výši 3 x 300 Kč dle § 13 odst. 4 téhož předpisu, náhrada cestovného za cesty k jednáním odvolacího soudu (z Prostějova do Brna) ve výši 1 746 Kč, náhrada za ztrátu času na těchto cestách ve výši 800 Kč a náhrada DPH v sazbě 21% a výši 7 338,66 Kč dle § 137 odst. 3 o. s. ř., celkem tedy částka 42 284,66 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **je** dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je odvolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být odvolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Proti výrokům týkajícím se náhrady nákladů řízení není samostatné dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Brno 12. září 2019

JUDr. Ivan Meluzín v.r.
předseda senátu